

міці. Проектне фінансування передбачає забезпечення підприємство кредитними коштами та на визначені цілі, а саме, на реалізацію окремого проекту, за рахунок якого і погашається кредит.

Такий вид кредитування є прибутковим та вигідним, як для позичальника, так і для кредитора. Основними його перевагами є:

- можливість реалізації проекту та отримання додаткового джерела доходу для підприємства;
- гарантії отримання коштів під повну реалізацію проекту;
- вид довгострокових інвестицій, що дають гарантії повернення інвестиційних коштів та повну оплату за користування ними тощо.

Лізинг – це прогресивний метод матеріало-технічного забезпечення. Для реалізації кредитного лізингу у сфері сільського господарства вагомим поштовхом може стати організація спеціалізованих, у даній сфері, установ. Це дасть можливість, зокрема, проводити лізингові операції з урахуванням специфіки та потреб с\г підприємств.

Можемо виділити наступні переваги лізингу.

1. Оновлення машин та устаткування с\г підприємств (на даний час спостерігається тенденція використання с\г підприємствами застарілого оснащення, що зумовлює гальмування їх загального розвитку).
2. Механізм кредитування дозволяє зменшити навантаження на позичальника (можливість оплати кредитної суми частинами, при чому об'єкт лізингу вже знаходиться у власності позичальника).
3. Лізингова компанія отримує плату за надання послуг та гарантії повернення лізингових сум тощо.

Перелічині переваги нетрадиційних видів кредитування с\г підприємств дають підстави стверджувати, що їх впровадження є необхідним етапом у процесі реформування механізмів кредитування в даній сфері.

На основі вище сказаного, можемо стверджувати, що запровадження інноваційних методів кредитування с\г підприємств в Україні має значні перспективи, так як дозволить вдосконалити систему кредитування та дати поштовх у темпах розвитку сільського господарства.

Є. М. Скок, аспірант

*Університету банківської справи Національного банку України,
м. Київ*

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО РИНКУ ТА ЙОГО КРЕДИТНОГО СЕГМЕНТА

Міжбанківський ринок є невід'ємною частиною фінансової системи будь-якої країни з розвинутим банківським сектором. Важливість

цього ринку насамперед обумовлюється його роллю в процесах перетікання ліквідності між банками та в передачі монетарних імпульсів від центрального банку до реального сектора економіки.

Проте, не дивлячись на практичну важливість функціонування міжбанківського ринку, недостатньо висвітленими в науковій літературі залишаються теоретичні аспекти зазначеного ринку. Крім того, деякі з них відображаються з певними неточностями, зокрема визначення міжбанківського ринку та його кредитного сегменту. З огляду на це актуальним є здійснення детального аналізу дефініцій “міжбанківський ринок” та “міжбанківський кредитний ринок” та коригування їх змісту з урахуванням результатів аналізу.

Значну увагу цим поняттям приділено в українській та російській науковій літературі. Їх зміст розкривається за допомогою таких основних елементів ринку як: суб’єкти, інструменти, які на ньому використовуються та об’єкт операцій.

У більшості трактувань досліджуваних визначень до суб’єктів міжбанківського ринку та його кредитного сегменту відносять не лише банки, а й кредитні установи. Згідно з міжнародною практикою до суб’єктів ринку можуть прирівнюватися інші економічні агенти окрім банків, що залежить від особливостей функціонування та розвитку фінансового сектору певної країни. Проте, суб’єктами українського міжбанківського ринку є лише банки, у тому числі іноземні та їх філії.

Також проблемним питанням визначення міжбанківського ринку, у тому числі кредитного, є відображення інструментів та операцій, за допомогою яких здійснюється рух коштів. Часто такі визначення обмежуються зазначенням лише короткострокових кредитів та депозитів. Відповідно в них не враховано, що на ринку використовуються інші фінансові інструменти.

Що стосується об’єкту операцій, то відповідно до визначень як міжбанківського ринку, так і міжбанківського кредитного ринку ним є грошові ресурси. Для більш коректного трактування цих ринків доцільніше використовувати поняття “кошти”, яке визначене в Законі України “Про банки і банківську діяльність”.

У цілому проаналізовані дефініції не мають суттєвих відмінностей. Як результат, визначення кредитного сегменту міжбанківського ринку не містять тих ознак, які виокремлюють його від інших сегментів міжбанківського ринку, у тому числі валютного та цінних паперів.

Отже, з урахуванням зазначеного пропонуємо такі визначення українського міжбанківського ринку та його кредитного сегменту у вузькому розумінні.

Міжбанківський ринок – це сегмент грошово-кредитного ринку, на якому здійснюються операції з коштами між банками з метою досягнення ними своїх цілей.

Міжбанківський кредитний ринок – це сегмент міжбанківського ринку, на якому здійснюються операції з надання та отримання коштів у кредит між банками з метою досягнення ними своїх цілей.

У запропонованих визначеннях ліквідовано неточності, виявлені на основі аналізу понять “міжбанківський кредитний ринок” та “міжбанківський ринок”, що має сприяти посиленню адекватності понятійно-категоріального апарату економічної теорії.

М. П. Соколик, канд. екон. наук,

ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України, м. Київ

ДИСПРОПОРЦІЇ У ВИКОРИСТАННІ НАЯВНОГО ДОХОДУ НА ЗАОЩАДЖЕННЯ В ДОМОГОСПОДАРСТВАХ УКРАЇНИ

Для оцінки диспропорцій у використанні наявного доходу всіх ДГ на заощадження між категоріями ДГ за основним джерелом доходу застосовано показники середньої і граничної схильності до заощадження нефінансових і фінансових активів. Середню схильність визначено часткою поточних заощаджень до наявного доходу; граничну схильність – часткою поточного приросту заощаджень у прирості наявного доходу, тобто вона показує розподіл одиниці приросту наявного доходу ДГ на поточний приріст споживання і заощаджень для категорій ДГ.

Середня схильність всіх ДГ до заощадження у 2010 р. зросла, зокрема, у 2009–2011 рр. до нагромадження нефінансових активів становила 1,6, 2,3 і 2,7 %; до заощадження фінансових активів – 10,6 і 16,8 і 9,4 %, тобто приріст заощаджень здебільшого забезпечувався приростом фінансових активів. У 2011 р. середня схильність до заощадження всіх ДГ знизилася до 12,1 % порівняно з 2010 р. за рахунок зростання приросту нефінансових і зниження фінансових активів. *Ймовірно, тенденції у структурі доходів, середньої і граничної схильності до заощадження ДГ повторюватимуть тенденції 2006–2008 рр. і матимуть ті ж самі ризики для банків у 2012–2014 рр. (табл. 1).*

Основний приріст заощаджень у формі приросту фінансових активів у 2008–2009 рр. отримали ДГ роботодавців, їх середня схильність до заощаджень зросла у 2008–2009 рр. з 22,8 до 37,8 % наявного доходу і до 61,9 % у 2010 р. У ДГ самостійно зайнятих працівників вона становила 13–29,7 % наявного доходу і 23,5 % у 2010 р. ДГ одержувачів соціальних трансфертів та інших доходів також підвищили свою середню схильність до заощадження у формі фінансових активів з 6,2 до 13,2 % у 2008–2009 рр., тобто вона перевищувала середню, що станови-